

1. Кіржецький Ю. Методичні основи дослідження тіньової економіки в контексті економічної безпеки регіону / Р.Й. Чайковський // Вісник Львівського університету. – 2008. – № 40. – С. 327-330.

2. Тіньова економіка в Україні: причини та шляхи подолання.- Електронний ресурс. - Режим доступу icps.com.ua/assets/uploads/.../t_novaekonom_kaukra_ni.pdf.

3. Тенденції тіньової економіки. - Електронний ресурс. - Режим доступу <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendantsiiTinovoiEkonomiki>

Проблеми захисту персональних даних користувачів мережі Інтернет

Задоя В.Є.

студентка 2 курсу ЮД-643 ДДУВС

Косиченко О.О.

науковий керівник, кандидат технічних наук, доцент кафедри економічної та інформаційної безпеки ДДУВС

В двадцятому столітті в наше життя увірвалися перші комп'ютери, інформаційні технології, як наслідок тотальне підкорення людей.

На сучасному етапі двадцять першого століття всі сфери суспільного життя охоплені і неможливі без застосування комп'ютерних технологій, мережі «Інтернет», мобільних телефонів, соціальних мереж.

Проблеми захисту персональних даних присвятили свої роботи А. Пазюк, В. Головченко, Л. Чернишевський, П. Макушев, О. Оніщенко, І. Сенюта.

Прогрес має дві сторони: позитивна – полягає в тому, що життя людини з появою нових технологій набагато стало простішим, ми переходимо від тих часів коли для того аби написати або прочитати щось потрібно йти до бібліотеки сідати в читальному залі і переписувати від руки інформацію, яка тобі потрібна, ми можемо спілкуватися з друзями або знайомими які знаходяться за сотні або навіть і тисячі кілометрів, ми можемо вільно купувати, замовляти, продавати будь які товари в Інтернет мережі. Негативна сторона – полягає в тому, що багато правопорушень вчиняється за допомогою мережі Інтернет. На даний момент питання захисту персональних даних активно розглядається як на національному так і на міжнародному рівні. Це викликало велику

кількість кібрзлочинів по відношенню до суб'єктів всіх міжнародних відносин. Це питання зацікавило: ООН, Європейський Союз, Раду Європи, МОН. У перше питання захисту прав особи прозвучало в Загальній декларації прав людини, прийнятої Генеральною Асамблеєю ООН і підписаною 10 грудня 1948р. У декларації йшлося про те, що ніхто не може зазнавати безпідставного втручання в його особисте, сімейне життя, безпідставно посягати на недоторканність його житла, таємного його кореспонденції або на його честь і репутацію. У 1973 р. УРСР ратифікувало ц. декларацію. Згодом у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яка набула чинності 11 вересня 1997 р. було зазначено, що «Кожен має право на повагу до свого приватного і сімейного життя, до свого житла і кореспонденції. Органи державної влади не можуть втручатись у здійснення цього права, за винятком випадків, коли втручання здійснюється згідно із законом і є необхідним у демократичному суспільстві, в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб».

В ст. 32 Конституції України зазначено, що «Ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини».

Відповідно до ст. 2 ЗУ «Про захист персональних даних», «Персональні дані - відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована».

Основними ознаками персональних даних є: відомості чи сукупність відомостей; про фізичну особу; фізична особа; ідентифікована або конкретно ідентифікована.

Головною проблемою пов'язаною з мережею інтернет це автоматичний обмін з віддаленими серверами персональними даними. Тобто, під час підключення до мережі, користувач автоматично реєструється в мережі оприлюднюючи в наслідок чого свої персональні данні: IP-адрес, телефонний номер комутованого з'єднання, абонентський телефон. Після відвідування різноманітних сайтів, сторінок особа залишає за собою інформаційний шлейф.

Серед основних порушень в мережі Інтернет є:

1. Доступ до персональних даних за відсутності повноважень, законних підстав і обґрунтованої мети доступу.

2. Розкриття персональних даних для широкого загалу, а також збір надлишкового обсягу даних щодо цілей, для яких вони обробляються в подальшому.

3. Обробка персональних даних в цілях, несумісних з тими, з якими вони були зібрані.

4. Незаконне заволодіння персональними даними, шахрайським шляхом.

5. Використання незаконно зібраних персональних даних з шахрайськими мотивами.

При реєстрації в соціальних мережах обов'язковим є надання таких даних: ПІБ, географічне положення, місце навчання, номери телефонів. Всі ці данні необхідні для створення персональної сторінки. Разом з цим без вказівки цих критеріїв неможливе створення особистого акаунту. Всі ці данні можуть використовуватися без згоди особи, в процесі функціонування сторінки в соціальній мережі. Цієї проблеми можливо уникнути шляхом умисного вказування невірної інформації, але якщо сторінка створюється з метою спілкування чи з іншою метою, обов'язковим критерієм якої є вказання точних відомостей, за якими можливо ідентифікувати особу, тобто тут виникає проблема правова ситуація. Прикладом цього є справа австрійського студента-юриста Макса Шремса. Він спробував з'ясувати стан безпеки його особистих даних, звернувшись до соцмережі Facebook. Він був здивований, коли представники Facebook погодилися надіслати йому більше ніж 1200 сторінок інформації про нього, навіть за умови, що він вже давно видалив свій профіль в цій соцмережі. Для вирішення таких колізій необхідно запровадити:

1. Запровадити в соціальних мережах умову, в якій буде написано, що «Чи згодна особа яка реєструється, що її персональні дані в процесі функціонування сторінки можуть бути використані»

2. Створення державного підрозділу який би контролював неправомірне використання персональних даних в мережі Інтернет.

Отже, підводячи висновок можна сказати, що основною і головною проблемою Інтернету є незахищеність особи, порушення інформаційної безпеки. Це питання га даний момент є відкритим всі вчені намагаються створити багаторівневої і багато суб'єктної системи захисту персональних даних, окрім того необхідно створити правоохоронні

органи які б контролювали дотримання Законів України та міжнародного законодавства стосовно захисту персональних даних.

---

1. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних та Додаткового протоколу до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних стосовно органів нагляду та транскордонних потоків даних <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2438-17/print1361278834285429>

2. Директива 95/46/ЄС Європейського Парламенту і Ради" Про захист фізичних осіб при обробці персональних даних і про вільне переміщення таких даних" від 24 жовтня 1995 року. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_242/print1360150843706940

3. Використовуються рекомендації ARTICLE 29 - DATA PROTECTION WORKING PARTY WP 136 Opinion 4/2007 on the concept of personal data http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2007/wp136_en.pdf

4. Системна інформатизація правоохоронної діяльності : європейські нормативно-правові акти та підходи до упорядкування інформаційних відносин у зв'язку з автоматизованою обробкою даних : посіб. / В. Брижко, М. Швець [та ін.]. – Кн. 2. – К. : ТОВ "ПанТот", 2006. – 509 с.

5. Права человека и защита персональных данных / А. Баранов. В. Брижко, Ю. Базанов. – (Финансовая помощь и содействие в издании Харьковской правозащитной группы и Национального фонда поддержки демократии (США). – Харьков : Фолио, 2000. – 280 с.

6. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.10 р. № 2297-VI ; із змін. та доп. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 34. – ст. 481